

Kontrollutvalget for tiltak mot hvitvasking

Årsrapport for 2017

Under henvisning til § 5 i forskrift 13. mars 2009 nr. 303 om kontrollutvalget for tiltak mot hvitvasking, avgir utvalget med dette rapport om utvalgets virksomhet i 2017.

1. Opprettelse og sammensetning mv.

Kontrollutvalget for tiltak mot hvitvasking av utbytte fra straffbare handlinger ble opprettet av Finansdepartementet 14. juni 1995, og er nå hjemlet i lov 6. mars 2009 nr. 11 om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering mv. (hvitvaskingsloven).

Kontrollutvalgets hovedoppgave er å påse at rettssikkerhets- og personvern hensyn ivaretas ved Økokrims behandling av opplysninger de mottar i medhold av hvitvaskingsloven. Med Økokrim menes i denne årsrapporten Økokrim ved enheten for finansiell etterretning (EFE).

Finansdepartementet oppnevnte 14. desember 2016 følgende medlemmer i Kontrollutvalget:

- Advokat Randi Birgitte Bull (leder, advokatfirmaet Bull & Co)
- Advokat Jan Roald Heiberg (medlem, Finansforbundet)
- Advokat Nils Henrik Heen (medlem, Finans Norge)
- Advokat Sicilie Tveøy (varamedlem, advokatfirmaet Bull & Co)

Seniorrådgiver Eyvinn Rudjord Helgevold og førstekonsulent/rådgiver Tobias Ligaard Brynildsen (Finansdepartementet) var sekretærer for utvalget i 2017.

2. Nærmere om utvalgets oppgaver

Etter lov 6. mars 2009 nr. 11 om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering mv. (hvitvaskingsloven) § 31 skal Kontrollutvalget føre kontroll med Økokrims behandling av opplysninger mottatt i medhold av § 18 (opplysninger fra rapporteringspliktige om transaksjoner og mistanke), Økokrims pålegg og godkjenninger etter § 19 første ledd

(pålegg til rapporteringspliktige om ikke å gjennomføre transaksjoner) og Økokrims håndtering av opplysninger etter § 29 (sletting av mottatte personopplysninger).

Kontrollutvalgets oppgaver er regulert i forskrift av 13. mars 2009 nr. 303 om kontrollutvalget for tiltak mot hvitvasking. Blant annet fremgår det av forskriften § 2 første ledd at utvalget skal føre kontroll med Økokrims behandling av opplysninger mottatt i medhold av hvitvaskingsloven og hvitvaskingsforskriften. Ifølge § 2 annet ledd skal det særlig føres kontroll med at Økokrim følger saksbehandlingsregler fastsatt etter ovennevnte bestemmelser. Ifølge § 2 annet ledd skal det videre føres kontroll med at Økokrims behandling av opplysninger i ASK skjer i samsvar med politiregisterloven og politiregisterforskriften, med unntak av politiregisterloven § 15 (informasjonssikkerhet), § 17 (kravet til sporbarhet) og politiregisterforskriften kap. 40 (informasjonssikkerhet), samt at Økokrims internkontroll for å oppfylle kravene i disse bestemmelsene er i samsvar med politiregisterloven § 16 og politiregisterforskriftens kap. 39 «Internkontroll». I denne forbindelse skal utvalget vurdere de interne retningslinjene for Økokrim, og påse at disse følges.

Utvalget skal innenfor sitt myndighetsområde, jf. forskriften § 2, etter skriftlig begjæring fra den registrerte eller den som antar å være registrert, kontrollere at opplysningene om vedkommende er behandlet i samsvar med hvitvaskingsloven, hvitvaskingsforskriften, politiregisterloven og politiregisterforskriften, jf. forskriften § 3 første ledd. Utvalget kan for øvrig av eget tiltak ta opp enhver sak eller ethvert forhold i tilknytning til Økokrims bruks av mottatte opplysninger, jf. forskriften § 3 annet ledd.

3. Virksomheten i 2017

Utvalget har i 2017 hatt ett planlagt møte med Økokrim, 5. mai 2017.

Utvalget gjennomførte 9. juni 2017 en uanmeldt inspeksjon hos Økokrim.

Økokrim orienterte i møte 5. mai 2017 generelt om virksomheten ved Enheten for finansiell etterretning (EFE), herunder prioriteringene i enheten. Økokrim orienterte videre om status for antall registrerte meldinger i hvitvaskingsdatabasen, om status for antall stansinger Økokrim har gjennomført, samt mottatt informasjon om andre forhold knyttet til Økokrims løpende virksomhet. Økokrim orienterte også om sikkerhetssituasjonen til databasen og ga opplysninger om at det hadde forekommet et sikkerhetsbrudd i forbindelse med overføring av data fra en server til en annen. Sikkerhetsbruddet er blitt fulgt opp av Økokrim overfor tjenesteleverandør. For øvrig orienterte Økokrim om det pågående arbeidet med å koble seg på det europeiske FIU.net.

Økokrim har i møte videre orientert om informasjonsbehandlingen i ASK-systemet og arbeidet med å utarbeide en intern behandlingsinstruks for ASK. Instruksen vil blant annet inneholde informasjon om tilgang, opplæring og saksbehandling, samt behandling av opplysninger i ASK.

Ved den uanmeldte inspeksjonen 9. juni 2017 ble det redegjort for slettstatus, arbeidet med sikkerhetssituasjonen og utarbeidelsen av intern behandlingsinstruks for ASK.

Kontrollutvalget avga høringsvar i forbindelse med Justis- og beredskapsdepartementets høring av forslag til endringer i politiregisterforskriften om Nasjonalt tverretatlig analyse- og etterretningssenter (NTAES) sin behandling av opplysninger. Høringen og høringsvaret er tilgjengelig her:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing--endringer-i-politiregisterforskriften/id2554404/>

I 2009 tok Kontrollutvalget initiativ til å publisere en omtale av utvalget og dets oppgaver på Finansdepartementets nettsider. Denne omtalen ble oppdatert i 2016: <http://www.regjeringen.no/nb/dep/fin/tema/finansmarkedene/kontrollutvalget-fortiltak-mot-hvitvask.html?id=544546>. Nettsiden inneholder også kontaktinformasjon til utvalgets sekretær.

Utvalget har i 2017 ikke mottatt klager på Økokrims behandling av mottatte opplysninger.

4. Budsjett

Utvalgets budsjett for 2017 utgjorde kr 70 000. Faktisk regnskapsførte utgifter i 2017 beløp seg til kr 49 815,97. Beløpet er høyere enn tidligere år på grunn av at godtgjørelse for 2015 først er blitt utbetalt i 2017, og ikke i januar påfølgende år som vanlig. Utvalgets budsjett for 2018 er på kr 70 000.

Oslo, mars 2018

Randi Birgitte Bull
leder

Jan Roald Heiberg
medlem

Nils Henrik Heen
medlem

Sicile Tveøy
varamedlem

